

1. Integrovaný blok - Hurá do školky

Charakteristika bloku (zaří):

V září přichází do MŠ nové děti a ty, co již chodily, se těší na setkání s kamarády po prázdninách. Vhodnou organizací a laskavým přístupem usnadníme novým dětem vstup do MŠ. Seznámíme se s novým prostředím, třídami, hernami, zahradou a budeme vytvářet vztah k místu, ve kterém budou děti žít. Osvojíme si a starší děti znovu připomenou společná pravidla jednání a chování, postojů a komunikace k sobě navzájem i k ostatním lidem. Děti se seznámí se značkou, značkou svého kamaráda, jmény kamarádů a se svými učitelkami. Seznámíme se s pravidly bezpečného chování na školní zahradě a možnosti využití jednotlivých prvků. Budeme porovnávat rodinné a školní prostředí. Seznámí s pojmem babí léto. Děti budou poznávat formou hry, praktickou činností, pokusem, ukázkou a přímým poznáváním přímo na zahradě MŠ a v nejbližším okolí. Zasadíme se o vnímání dějů v přírodě, zvýšíme zájem o aktivní přístup v ochraně životního prostředí, povedeme děti k třídění odpadu.

Témata:

- Moje školička
- Já a noví kamarádi
- Hračka je můj kamarád
- Město ve kterém žiji – Olomouc

Oblast DÍTĚ A JEHO TĚLO:

Dílčí vzdělávací cíle: co učitel u dítěte podporuje

- Uvědomění si vlastního těla
- Osvojení si poznatků a dovedností, důležitých k podpoře bezpečí, zdraví, pohody

Vzdělávací nabídka: co učitel dítěti nabízí

- Lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, poskoky, lezení)
- Nelokomoční pohybové činnosti (zrněny poloh a pohybů těla na místě)
- Činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- Příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazu (hrozcích při hrách, pohybových činnostech)

Očekávané výstupy: co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže

- Zachovávat správné držení těla
- Zvládnout základní pohybové dovednosti
- Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc

Rizika: co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele

- Omezování samostatnosti dítěte při pohybových činnostech, málo příležitostí k pracovním úkonům
- Nevhodné prostory pro pohybové činnosti, nevhodná organizace z hlediska bezpečnosti.
- Nevhodné vzory chování dospělých v prostředí mateřské školy

Oblast DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA:

Dílčí vzdělávací cíle: co učitel u dítěte podporuje

- „Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních)
- Získání relativní citové samostatnosti
- Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet

Vzdělávací nabídka: co učitel dítěti nabízí

- Hry a činnosti na rozvoj řečového projevu — vyprávění, četba, rozhovory – Seznámení s novou písní, básní
- „Prozkoumávání nových zákoutí, spontánní dětská hra
- Činnosti vyvolávající veselí a pohodu

Očekávané výstupy: co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže

- Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění ve vhodně zformulovaných větách
- Vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat až druhý dokončí myšlenku, ptát se)
- Odloučit se nů určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich podpory
- Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, smutek)

Rizika: co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů pedagoga

- Málo příležitostí k samostatným řečovým projevům dítěte (spontánním i řízeným) a slabá motivace k nim
- Vytváření komunikativních zábran (necitlivé donucování dítěte k hovoru, nerespektování dětského ostychu vedoucí k úzkosti a strachu dítěte)
- „Málo vlídné, nevstřícné, strohé, nelaskavé a málo přátelské prostředí, kde dítě nenalézá dostatek lásky a porozumění
- Nedostatek možností projevat vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky a hovořit o nich

Oblast DÍTĚ A TEN DRUHÝ:

Dílčí vzdělávací cíle: co učitel u dítěte podporuje

- Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému

Vzdělávací nabídka: co učitel dítěti nabízí

- Hry na téma rodina, kamarádi
- Hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- Seznámit se s kamarády (jména, mačky,..)
- Četba příběhů s etickým obsahem

Očekávané výstupy: co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže

- Spolupracovat s ostatními
- Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se o hračky, rozdělit si úkol
- Bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování

Rizika: co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele

- Nedostatek pozitivních příkladů a vzorů prosociálního chování
- Nedostatečná pozornost tomu, jak dítě řeší své spory a konflikty s druhým dítětem

Oblast DÍTĚ A SPOLEČNOST:

Dílčí vzdělávací cíle: co učitel u dítěte podporuje

- Poznávání pravidel společenského soužití
- Rozvoj schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí — spolupracovat ve třídě

Vzdělávací nabídka: co učitel dítěti nabízí

- Spoluvytváření jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- Přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy narozenin, kulturní programy)
- Hry na posilování kamarádských vztahů, spolupráce, tolerance
- Aktivita vhodná pro přirozenou adaptaci dítěte v mateřské škole

Očekávané výstupy: co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže

- Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě
- Začlenit se do třídy a zařadit mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti, dovednosti
- Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi

Rizika: co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele

- Nefunkční pravidla ve skupině, nepodílení se na jejich vytváření
- Nedostatek příležitostí k nápravě jednání, které bylo proti pravidlům
- Nevhodný mravní vzor okolí

Oblast DÍTĚ A SVĚT:

Dílčí vzdělávací cíle: do učitel u dítěte podporuje

- Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

Vzdělávací nabídka: co učitel dítěti nabízí

- Poznávání nejbližšího okolí školy — vycházky, pozorování, individuální rozhovory - Seznámit se s prostředím MŠ (Interiér, exteriér)
- Pohybově edukativní program (překážková dráha na zahradě, se stanovišti)

Očekávané výstupy: co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže

- Orientovat se bezpečně ve známém prostředí (doma, MŠ, blízkém okolí)
- Osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné

Rizika: co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele

- Nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně, v jeho dění a řádu

2. Integrovaný blok Kouzlo podzimu

Charakteristika bloku (říjen, listopad):

Uvědomovat si změny v přírodě na podzim, význam životního prostředí pro člověka, jak o ni pečovat, seznámit se s plody podzimu, sklizeň ovoce, zeleniny — vliv těchto plodů na naše zdraví, význam lidské práce na zahradě, na poli (hrabání listů), jak se připravují zvířátka na blížící se zimu, kam odlétají ptáci.

Děti se seznámí s pravidly bezpečného chování na ulici, budou pozorovat silniční provoz v našem městě. Závěrem tohoto bloku budeme vnímat první projevy přicházející zimy, necháme se inspirovat prvním sněhem a budeme si povídat o tom, jak se lidé přizpůsobují chladnému prostředí.

Témata:

- Malované počasí
- Zvířátka v lese
- Jak chutná podzim – ovoce
- Jak chutná podzim – zelenina
- Tělo a moje zdraví
- Plody podzimu
- Podzimní hrátky s přírodninami

Oblast DÍTĚ A JEHO TĚLO:

Dílčí vzdělávací cíle: co učitel u dítěte podporuje

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Vzdělávací nabídka : co učitel dítěti nabízí

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují
- smyslové a psychomotorické hry
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků

Očekávané výstupy: co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže

- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se ve sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou zacházet s jednoduchými hudebními nástroji)
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat potravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se a svlékat se, obouvat apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívaném spojení se zdravím, s pohybem a sportem

Rizika:co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele

- nedostatečný respekt k individuálním potřebám dětí (k potřebě pohybu, spánku, odpočinku, látkové výměny, osobního tempa a tepelné pohody, k potřebě soukromí apod.)
- omezování spontánních pohybových aktivit, nepravidelná, málo rozmanitá či jednostranná nabídka pohybových činností
- absence či nedostatek řízených pohybových aktivit vedoucích k osvojení nových pohybových dovedností
- nedostatek či zkreslení elementárních informací o lidském těle, o jeho růstu a vývoji, o funkcích některých částí a orgánů, o zdraví i možnostech jeho ohrožení, způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- nedostatečně připravené prostředí, nedostatečné vybavení náčiním, náradím, popř. nedostatečné využívání vybavení a dalších možností apod.

Oblast DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

Dílčí vzdělávací cíle: co učitel u dítěte podporuje

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získávání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjetje a city plně prožívat

Vzdělávací nabídka: co učitel dítěti nabízí

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- prohlížení a čtení knížek
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- námětové hry a činnosti
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)

Očekávané výstupy: co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže

- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno – učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkadla, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu)
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, užívat telefon – vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu, v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, pohybových, či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněná a zdůvodněná povinnosti
- být citlivý k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

Rizika: co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele

- prostředí komunikačně chudé, omezující běžnou komunikaci mezi dětmi i s dospělými
- málo příležitosti k samostatným řečovým projevům dítěte (spontánním i řízeným) a slabá motivace k nim
- nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti
- zahlcování podněty a informacemi bez rozvíjení schopnosti s nimi samostatně pracovat
- nedostatek času a prostředků pro spontánní hru, k jejímu rozvinutí a dokončení
- málo vlídné, nevstřícné, strohé, nelaskavé a málo přátelské prostředí, kde dítě nenalézá dostatek lásky a porozumění
- nedostatečná motivace dětí k jejich sebevyjádření a sebeuplatnění

Oblast DÍTĚ A TEN DRUHÝ

Dílčí vzdělávací cíle: co učitel u dítěte podporuje

- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vtaů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)

Vzdělávací nabídka: co učitel dítěti nabízí

- „společné hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinách
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.)
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů a etickým obsahem a poučením

Očekávané výstupy: co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj prostor, nebo názor, respektovat jiný postoj, nebo názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- spolupracovat s ostatními
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

Rizika: co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele

- nedostatek pozitivních příkladů a vzorů prosociálního chování, málo vstřícné postoje dospělých dítěti i k sobě navzájem
- autoritativní vedení, direktivní ucházení s dítětem
- nejednoznačně formulovaná pravidla chování ve vztahu k druhému, nedodržování přijatých pravidel, špatný vzor
- nedostatečný respekt k vzájemným sympatiím dětí a malá podpora dětských přátelství

Oblast DÍTĚ A SPOLEČNOST

Dílčí vzdělávací cíle: co učitel u dítěte podporuje

- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Vzdělávací nabídka: co učitel dítěti nabízí

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- různorodé společenské hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí

Očekávané výstupy: co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže

- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti a dovednosti
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

Rizika: co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele

- nedostatek estetických podnětů a příležitostí k jejich kultivovanému prožívání a vyjádření
- zvýhodnění a nezvýhodnění některých dětí ve skupině
- nevšímavost k nevhodné komunikaci a jednání mezi dětmi, přehlížení nežádoucího chování některých dětí, schematické řešení konfliktů bez zjišťování příčin jejich vzniku
- nedostatek příležitostí k rozvoji uměleckých dovedností dítěte a k vyjádření jeho estetického vztahu k prostředí, ke kultuře a umění

Oblast DÍTĚ A SVĚT

Dílčí vzdělávací cíle: co učitel u dítěte podporuje

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Vzdělávací nabídka: co učitel dítěti nabízí

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života vněm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- kognitivní činnost (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuze nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)

Očekávané výstupy: co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže

- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

Rizika: co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele

- nedostatečné a nepřiměřené informace, nedostatečné, nepravdivé, nebo žádné odpovědi na otázky dětí
- jednotvárná, málo rozmanitá nabídka činností, málo podnětné, málo pestré a málo obměňované prostředí, nebo prostředí nepřehledné, neupravené, neuspořádané, s nadbytkem hraček a věcí
- výběr a nabídka témat, která jsou životu dítěte příliš vzdálená, pro jeho vnímání a chápání náročná, která přesahují přirozenou zkušenost dítěte a nejsou pro dítě prakticky využitelná
- převaha zprostředkovaného poznávání světa (obraz, film)

3. Integrovaný blok – Vánoční čas

Charakteristika bloku (prosinec):

Navštíví nás Mikuláš a čest s andělem. Děti se seznámí s naší tradicí, ale i s tradicí našich nejbližších sousedů. Postupně se seznámí s historií Vánoc a tradicemi. Děti se budou aktivně podílet na výzdobě školy a přípravě vánoční besídky. Ve třídě budeme společně slavit Vánoce s vánoční nadílkou. Vyzdobíme si stromeček, zazpíváme koledy a předvedeme si některé vánoční zvyky. Uděláme si vánoční přáníčka, ozdoby, dárky pro své nejbližší. Společně budeme rozbalovat dárky. Děti získají poznatky o časových pojmech, rozdílnosti mezi podzimem a zimou. Připomeneme si pravidla bezpečnosti při provozování zimních her.

Témata:

- Navštíví nás Mikuláš
- Voňavé cukroví
- Vánoční stromeček

Oblast DÍTĚ A JEHO TĚLO:

Dílčí vzdělávací cíle: co učitel u dítěte podporuje

- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

Vzdělávací nabídka: co učitel dítěti nabízí

- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, s pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem
- činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- činnosti relaxační a odpočinkové zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí

Očekávané výstupy: co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže

- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

Rizika: co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele

- omezování samostatnosti dítěte při pohybových činnostech, málo příležitostí k pracovním úkonům
- nedostatečně připravené prostředí, nedostatečné vybavení náčiním, nářadím
- nevhodné vzory chování dospělých v prostředí mateřské školy

Oblast DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA:

Dílčí vzdělávací cíle: co učitel u dítěte podporuje:

- rozvoj jazykového vnímání, naslouchání, porozumění
- posilování přirozených poznávacích citů
- rozvoj schopností získané prožitky vyjádřit

Vzdělávací nabídka: co učitel dítěti nabízí

- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů - přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- činnosti zaměřené na chápání pojmů a osvojování poznatků, vysvětlování, odpovědi na otázky
- práce s obrázkovým materiálem
- estetické a tvůrčí aktivity (výtvarné, literární, hudební a pohybové)
- sledování pohádek a příběhů obohacující citový život dítěte

Očekávané výstupy: co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže

- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku)
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu)
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci
- zaujímat vlastní názory, postoje a vyjadřovat je
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky

Rizika: co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů pedagoga

- prostředí komunikačně chudé, omezující běžnou komunikaci mezi dětmi i s dospělými
- převaha předávání hotových poznatků slovním poučováním a vysvětlováním
- nedostatek možností projevit vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky
- nedostatečná motivace dětí k jejich sebevyjádření a sebeuplatnění

Oblast DÍTĚ A TEN DRUHÝ:

Dílčí vzdělávací cíle: co učitel u dítěte podporuje

- rozvoj kooperativních dovedností

Vzdělávací nabídka: co učitel dítěti nabízí

- kooperativní činnosti ve skupinkách, ve dvojicích
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti druhému, k ochotě rozdělit se s ním, střídat
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům, vzájemného soužití, spolupodílení se na tvorbě

Očekávané výstupy: co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže

- spolupracovat s ostatními
- vnímat co si druhý přeje, co potřebuje, vycházet mu vstříc
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití

Rizika: co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů pedagoga

- prostředí, které nabízí málo možností ke spolupráci a komunikaci s druhým
- nedostatečně psychosociálně „bezpečné“ prostředí, neautentické, s nedostatkem porozumění a tolerance
- nejednoznačně formulovaná pravidla chování ve vztahu k druhému, nedodržování přijatých pravidel, špatný vzor

Oblast DÍTĚ A SPOLEČNOST:

Dílčí vzdělávací cíle: co učitel u dítěte podporuje

- seznamování se světem lidí, kultury a umění
- vytvoření povědomí o morálních hodnotách

Vzdělávací nabídka: co učitel dítěti nabízí

- receptivní slovesné, literární, výtvarné a hudební činnosti
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a tradice společnosti
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování

Očekávané výstupy: co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže

- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem představení
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi

Rizika: co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele

- nedostatek příležitostí k rozvoji uměleckých dovedností dítěte a k vyjádření vztahu ke kultuře a umění
- nevhodný mravní vzor okolí

Oblast DÍTĚ A SVĚT:

Dílčí vzdělávací cíle: co učitel u dítěte podporuje

- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem

Vzdělávací nabídka: co učitel dítěti nabízí

- přirozené pozorování přírodního prostředí a života v něm
- sledování a účast na událostech, které jsou pro děti zajímavé
- práce s literárními texty, s obrázkovým materiálem
- kognitivní činnosti (vyprávění, poslech, objevování)

Očekávané výstupy: co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže

- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké
- porozumět, že změny jsou přirozené, samozřejmé, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

Rizika: co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele

- nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně, v jeho dění a řádu
- užívání abstraktních pojmů, předávání „hotových“ poznatků

4. Integrovaný blok – Překvapení paní Zimy

Charakteristika bloku (leden, únor):

Děti, odpočaté po Vánočních prázdninách, si budou užívat zimního počasí. Seznámí se s možnostmi, jak toto období nejlépe využít, poznají zimní sporty a některé z nich budou mít možnost i vyzkoušet při radovánkách na školní zahradě. Naučí se, jak se v zimě správně oblékat a osvojí si při tom samostatnost i správnou posloupnost jednotlivých kusů oblečení při vycházkách ven. Seznámí se s režimem dne, s pojmy, jako je ráno, odpoledne, večer, s dny v týdnu i jednotlivými měsíci. Rozvinou znalosti o jednotlivých ročních obdobích, pochopí rozdíly mezi nimi.

Dozví se, jak se staráme o zvířátka v zimě, trpící hladem, ať už se jedná o zvířata lesní, či domácí. Zabrousíme i do světa pohádek. Děti si rozšíří povědomí o nejkrásnějších pohádkách, budou mít možnost vyjádřit své vlastní pocity a dojmy a taktéž si v několika dramatizacích pohádek zahrát hlavní roli. V poslední řadě se nevyhnou ani karnevalovému veselí. Vesele vyzdobí třídu, nachystají masky i převleky a nachystají se na den plný zábavy, tance a smíchu.

Témata:

- Zimní radovánky
- Co děláme celý den a celý rok
- Zvířátka v zimě
- Z pohádky do pohádky
- My tři králové
- Olympiáda
- My jsme malí muzikanti
- Karnevalové veselí

Oblast DÍTĚ A JEHO TĚLO:

Dílčí vzdělávací cíle: co učitel u dítěte podporuje

- Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Vzdělávací nabídka: co učitel dítěti nabízí

- Nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (sezonní činnosti)
- Manipulační činnosti a úkony, seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
- Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- Sebeobslužné činnosti v oblasti oblékání

Očekávané výstupy: co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže

- Zvládat způsoby pohybu v různém prostředí (užívat různé náčiní, pohybovat se na sněhu, ledu)
- Sladit pohyb s rytmem a hudbou
- Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby)
- Zvládat sebeobsluhu
- Mít povědomí o významu aktivního pohybu
- Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, sportovním náčiním a nářadím, jednoduchými hudebními nástroji

Rizika: co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele

- Denní režim nevyhovující fyziologickým dětským potřebám a zásadám zdravého životního stylu
- Nerespektování rozdílných tělesných a smyslových předpokladů a pohybových možností jednotlivých dětí
- Nevhodné prostory pro pohybové činnosti a nevhodná organizace z hlediska bezpečnosti dětí
- Nedostatečně připravené prostředí, nedostatečné vybavení náčiním a nářadím

Oblast DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA:

Dílčí vzdělávací cíle: co učitel u dítěte podporuje

- Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění)
- Přejít od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie

Vzdělávací nabídka: co učitel dítěti nabízí

- Společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, vyprávění podle obrazového materiálu)
- Samostatný slovní projev na určité téma
- Poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů
- Recitace, dramatizace
- Spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- Nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti
- Námětové hry
- Hry podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční)
- Činnosti zaměřené na vytváření pojmů

Očekávané výstupy: co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže

- Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity ve vhodně zformulovaných větách
- vést rozhovor, porozumět slyšenému
- Učit se zpaměti krátké texty
- Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, sledovat divadlo

Rizika: co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele

- Prostředí komunikačně chudé, omezující běžnou komunikaci mezi dětmi i s dospělými
- Málo příležitosti k samostatným řečovým projevům dítěte a slabá motivace k nim
- Vytváření komunikativních zábran (donucování dítěte k hovoru)

Oblast DÍTĚ A TEN DRUHÝ

Dílčí vzdělávací cíle: co učitel u dítěte podporuje

- Uplatňování povědomí o pravidlech chování ve vztahu k druhému, seznamování s pravidly
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, mateřské škole, v dětské herní skupině, apod.)
- Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance a respektu, přizpůsobivosti, apod.)

Vzdělávací nabídka: co učitel dítěti nabízí

- Dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry
- Společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- Společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- Činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarády)
- Kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách

Očekávané výstupy: co dítě na konci předškolního období dokáže

- Spolupracovat s ostatními
- Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití
- Respektovat potřeby jiného dítěte
- Navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem
- Vyvíjet volné úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- Formulovat otázky, dokázat slovně reagovat
- Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc, nabídnout pomoc, mít ohledy, soucítit s ním
- Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit se o úkol s jiným dítětem
- Bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování, apod.

Rizika: co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele

- Nevhodné vzory a modely chování
- Schematické mravní hodnocení bez možnosti dítěte vyjádřit vlastní úsudek
- Převaha zprostředkovaného poznávání světa
- Příliš ochranné prostředí
- Soustředění pozornosti na verbální formy komunikace
- Omezování spontánních pohybových aktivit, málo rozmanitá pohybová nabídka

Oblast DÍTĚ A SPOLEČNOST:

Dílčí vzdělávací cíle: co učitel u dítěte podporuje

- Rozvoj společenského a estetického vkusu
- Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- Vytvoření základů aktivní postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat

Vzdělávací nabídka: co učitel dítěti nabízí

- Různorodé společenské hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty, apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích. Přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy, apod.)
- Tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- Receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací divadelních scének)
- Setkávání s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- Hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- Aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost, apod.) v jednání lidí
- Hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívá praktických ukázek z okolí dítěte, tématické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností, apod.)
- Aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí, apod.)

Očekávané výstupy: co dítě na konci předškolního období dokáže

- Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě hrát férově
- Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi, apod.
- Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně naslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické, či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé, i děti, i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn, apod.)
- Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole, i na veřejnosti)
- Rizika: co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele
- Porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- Vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)

Rizika: co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele:

- Přítomnost nevhodných, podbízivých a nevkusných podnětů
- Nevhodný mravní vzor okolí (děti jsou svědky nespravedlivého, nezdořilého, hrubého, ironického, popř. agresivního chování, netolerantních, necitlivých či nevšímavých postojů, apod.), včetně nevhodných vzorů v médiích
- Nedostatek příležitostí k rozvoji uměleckých dovedností dítěte a k vytváření jeho estetického vztahu k prostředí, ke kultuře a umění

Oblast DÍTĚ A SVĚT

Dílčí vzdělávací cíle: co učitel u dítěte podporuje

- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností a planetou Zemí
- Vytváření elementárního podvědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Vzdělávací nabídka: co učitel dítěti nabízí:

- Sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- Hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- Využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte, k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými reáliemi o naší republice
- Ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)
- Praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- Přirozené pozorování blízkého prostředí a života vněm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- Aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- Práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- Praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti se jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)

Očekávané výstupy: co dítě na konci předškolního období dokáže:

- Osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý
- Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- Uvědomovat si nebezpečí, se kterými se může ve svém okolí setkat a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit pro pomoc)
- Zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře, apod.)
- Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

- Všimát si změn a dění v nejbližším okolí
- Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory, apod.)
- Jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, planetě Zemi, vesmíru, apod.)

Rizika: co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele:

- Uzavřenost školy a jejího vzdělávacího programu vůči existujícím problémům a aktuálnímu dění
- Nedodržovat pravidel péče o zdravé prostředí v provozu mateřské školy
- Výběr a nabídka témat, která jsou životu dítěte příliš vzdálená, pro jeho vnímání a chápání náročná, která přesahují přirozenou zkušenost dítěte a nejsou pro dítě prakticky využitelná
- Užívání abstraktních pojmů, předávání „hotových“ poznatků

5. Integrovaný blok – Jarní probuzení

Charakteristika bloku (březen,duben,květen):

Dlouho očekávané jaro je tady. Příroda se začíná probouzet ze zimního spánku. Zaměříme se na změny v přírodě, které jaro přináší — tání ledu a sněhu, putování vody od pramínku k moři, první jarní květiny, růst trávy, stromů a keřů, přípravu zahrádky. Rodí se mláďata, vracejí se k nám ptáci z teplých krajín (vlaštovky, jiřičky, čápi...) Připravujeme se na blížící se Velikonoce. Předškoláci půjdou k zápisu do školy. Povíme si, co pro nás znamená pojem rodina, jakou plní funkci, jak fungují vztahy a povinnosti mezi jednotlivými členy rodiny. Přiblížíme dětem povolání dospělých. Duben je měsícem bezpečnosti na cestách. S dětmi si povíme o dopravních prostředcích, o tom, jak se chováme na silnici, na jakou barvu semaforu můžeme přecházet a také o bezpečnostním vybavení při jízdě na kole. Vyrobíme přáníčko pro maminku, která má svátek a potěšíme ji pěkným dárkem, básničkou, písničkou nebo tanečkem. Připravíme besídku pro maminku.

Témata•

- Jak se budí jaro
- Příchod Velikonoc
- Půjdu k zápisu
- Malí zahradníci
- Zvířata a mláďata — domácí a lesní
- Doprava kolem nás
- Maminky mají svátek
- Čím budu, až vyrostu?
- Život na louce a u vody
- Tajemství vesmíru
- Planeta Země, Naše republika
- Paleta plná barev
- Knížka je můj kamarád

Oblast DÍTĚ A JEHO TĚLO:

Dílčí vzdělávací cíle: co učitel dítěte podporuje

- Rozvoj pohybových schopností v oblasti hrubé a jemné motoriky
- Zdokonalování pohybových dovedností (koordinace a rozsah pohybu, koordinace ruka x oko), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- Rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Vzdělávací nabídka; co učitel dítěti nabízí

- Lokomoční i nelokomoční pohybové činnosti, jiné činnosti (tanec, gymnastika, sezonní činnosti, míčové hry, apod.)
- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním a materiálem, s věcmi a jejich praktickým používáním
- Zdravotně zaměřené činnosti (protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační)
- Konstruktivní a grafické činnosti
- Hudební a hudebně pohybové činnosti
- Pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí
- Činnosti směřující k prevenci úrazu při hrách, pohybových činnostech, k prevenci nemocí, a nezdravých návyků

Očekávané výstupy: co dítě na konci předškolního období dokáže

- Zvládat základní pohybové dovednosti
- Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- Vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- Sladit pohyb se zpěvem
- Ovládat koordinaci ruka x oko
- Ovládat jemnou motoriku, zacházet s předměty denní potřeby, s nástroji, náčiním, grafickým a výtvarným materiálem, jednoduchými hudebními nástroji
- Zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické návyky

Rizika: co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele

- Denní režim nevyhovuje fyziologickým dětským potřebám a zásadám zdravého životního stylu
- Omezování samostatnosti dítěte při pohybových činnostech, málo příležitostí k pracovním úkonům
- Nevhodné prostory pro pohybovou činnost, nevhodná organizace z hlediska bezpečnosti

Oblast DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

Dílčí vzdělávací cíle: co učitel u dítěte podporuje

- Rozvoj řečových schopností, receptivních a produktivních jazykových dovedností
- Osvojení si poznatků a dovednost, které předcházejí čtení a psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka a další formy sdělení (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- Rozvoj, zpřesňování, kultivace smyslového vnímání
- Rozvoj paměti a pozornosti, přechod od konkrétně názorného k myšlení slovně logickému (pojmovému)
- Osvojení si poznatku o makových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- Rozvoj a kultivace schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet, prožívat
- Rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání
- Získání relativní citové samostatnosti

Vzdělávací nabídka: co učitel dítěti nabízí

- Samostatný slovní projev na určité téma
- Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, vokální činnosti
- Individuální a skupinové rozhovory, diskuze, vyprávění podle obrázkového materiálu, podle skutečnosti, podle fantazie, sledování slyšeného
- Poslech čtených a vyprávěných pohádek, příběhů, sledování filmů a divadelních představení „Motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- Záměrné pozorování předmětů, objektů, určování a pojmenování jejich vlastností (velikost, barva, tvar.. .), charakteristických znaků, funkcí
- Námětové hry a činnosti
- Řešení myšlenkových i praktických problémů
- Hry a činnosti zaměřené na cvičení různých forem paměti (mechanické, logické, obrazné a pojmové)
- Činnosti zaměřené na poznávání znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- Činnosti zaměřené na seznamování s elementárními číselnými a matematickými a jejich symbolikou, pojmy (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství, apod.), jejich smysluplnou praktickou aplikaci
- Činnosti zasvěcující děti do časových pojmů (denní řád, přirozená časová a logická posloupnost dějů, příběhů, událostí)
- Hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru, rovině, vlastním těle
- Estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové, apod.)
- Sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- Příležitosti a hry pro rozvoj vůle, sebeovládání, vytrvalosti
- Cvičení organizačních dovedností

Očekávané výstupy: co dítě na konci předškolního období dokáže

- Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- Vést rozhovor, naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka, obsah, ptát se
- Porozumět slyšenému, zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách
- Popsat situaci (skutečnou i podle obrázku)
- Učit se nazpaměť krátké texty, reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu
- Poznat některá písmena a číslice
- Sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- Poznat své napsané jméno
- Projevovat zájem o knížky
- Záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- Zaměřit se na to, co je z poznávacího hlediska důležité, odhalovat podstatné vlastnosti, znaky, charakteristické rysy, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, poznávat souvislosti
- Postupovat a učit se podle pokynu a instrukce
- Chápat prostorové, elementární časové pojmy, orientovat se v prostoru, v rovině, částečně se orientovat v čase
- Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, mít „nápady“
- Ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumím, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, setkávání se s uměním, z přírodních a kulturních

Rizika: co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele

- Prostředí komunikačně chudé, omezující běžnou komunikaci mezi dětmi i dospělými
- Vytváření komunikačních zábran
- Nedostatečná pozornost k rozvoji dovedností předcházejících čtení a psaní

Oblast DÍTĚ A TEN DRUHÝ

Dílčí vzdělávací cíle: co učitel u dítěte podporuje

- Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahu dítěte k druhým lidem
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, mateřské škole, v dětské herní skupině, apod.)
- Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance a respektu, přizpůsobivosti, apod.)
- Uplatňování povědomí o pravidlech chování ve vztahu k druhému, seznamování s pravidly

Vzdělávací nabídka: co učitel dítěti nabízí

- Společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- Dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry
- Kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- Společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- Činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarády)

Očekávané výstupy: co dítě na konci předškolního období dokáže

- Navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem
- Vytvářet volné úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- Formulovat otázky, dokázat slovně reagovat
- Spolupracovat s ostatními
- Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití
- Respektovat potřeby jiného dítěte
- Bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování, apod.
- Vnímát, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc, nabídnout pomoc, mít ohledy, soucítit s ním
- Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit se o úkol s jiným dítětem

Rizika: co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele

- Nevhodné vzory a modely chování
- Schematické mravní hodnocení bez možnosti dítěte vyjádřit vlastní úsudek
- Převaha zprostředkovaného poznávání světa
- Příliš ochranné prostředí
- Soustředění pozornosti na verbální formy komunikace
- Omezování spontánních pohybových aktivit, málo rozmanitá pohybová nabídka

Oblast DÍTĚ A SPOLEČNOST:

Dílčí vzdělávací cíle: co učitel u dítěte podporuje

- Rozvoj společenského a estetického vkusu
- Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- Vytvoření základů aktivní postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat

Vzdělávací nabídka: co učitel dítěti nabízí

- Různorodé společenské hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty, apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích. Přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy, apod.)
- Tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- Receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací divadelních scének)
- Setkávání s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- Hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- Aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost, apod.) v jednání lidí
- Hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívá praktických ukázek z okolí dítěte, tématické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností, apod.)
- Aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí, apod.)

Očekávané výstupy: co dítě na konci předškolního období dokáže

- Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé, i děti, i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn, apod.)
- Porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- Vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole, i na veřejnosti)
- Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě hrát férově
- Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi, apod.
- Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně naslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické, či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)

Rizika: co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele

- Přítomnost nevhodných, podbízivých a nevkusných podnětů
- Nevhodný mravní vzor okolí (děti jsou svědky nespravedlivého, nezdvořilého, hrubého, ironického, popř. agresivního chování, netolerantních, necitlivých či nevšímavých postojů, apod.), včetně nevhodných vzorů v médiích
- Nedostatek příležitostí k rozvoji uměleckých dovedností dítěte a k vytváření jeho estetického vztahu k prostředí, ke kultuře a umění

Oblast DÍTĚ A SVĚT

Dílčí vzdělávací cíle: co učitel u dítěte podporuje

- Vytváření elementárního podvědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi a planetou Zemí

Vzdělávací nabídka: co učitel dítěti nabízí:

- Přirozené pozorování blízkého prostředí a života vněm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- Aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- Sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- Hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- Praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- Práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- Praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- Využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte, k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými reáliemi o naší republice
- Ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)

Očekávané výstupy: co dítě na konci předškolního období dokáže:

- Zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře, apod.)
- Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- Uvědomovat si nebezpečí, se kterými se může ve svém okolí setkat a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit pro pomoc)
- Osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý

- Jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, planetě Zemi, vesmíru, apod.)
- Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory, apod.)

Rizika: co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele:

- Výběr a nabídka témat, která jsou životu dítěte příliš vzdálená, pro jeho vnímání a chápání náročná, která přesahují přirozenou zkušenost dítěte a nejsou pro dítě prakticky využitelná
- Užívání abstraktních pojmů, předávání „hotových“ poznatků
- Nedodržovat pravidel péče o zdravé prostředí v provozu mateřské školy
- Uzavřenost školy a jejího vzdělávacího programu vůči existujícím problémům a aktuálnímu dění

6. Integrovaný blok – Vítej sluníčkové léto

Charakteristika bloku (červen, červenec, srpen):

Začíná léto a my se necháváme hrát teplými slunečními paprsky. S dětmi celého světa nahlédneme do tajů krás Země, různých světadílů a s kamarády oslavíme Den dětí. Při objevování světa a života v něm nás bude provázet náš kamarád-kniha. Společně si budeme povídat o naší krásné České republice. Budeme pracovat s mapou a dozvíme se o ní spoustu zajímavostí. V měsíci červnu se společně rozloučíme s našimi předškoláky, kteří jdou v září do školy a s našimi kamarády. Povíme si o případném nebezpečí, které na nás číhá u vody a na cestách a jak se jim vyvarovat.

Témata:

- Všechny děti mají svátek
- Moje rodina
- Rozkvetlá louka
- Loučíme se se školkou
- Ahoj léto, máme prázdniny

Oblast DÍTĚ A JEHO TĚLO

Dílčí vzdělávací cíle: co učitel u dítěte podporuje

- Rozvoj Vzájemné a psychické zdatnosti
- Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Vzdělávací nabídka: co učitel dítěti nabízí

- Lokomoční a nelokomoční činnosti, sezónní činnosti (zahradka-houpačky, průlezky, koloběžky, míče,..)
- Činnosti relaxační a odpočinkové, oslavy (Den dětí, Rozloučení s předškoláky)
- Činnosti směřující k prevenci úrazů a nezdravých návyků
- „Zdravotně zaměřené činnosti (uvolňovací cvičení a relaxační cvičení)
- Hudební a hudebně pohybové činnosti a hry
- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, náčiním, různým materiálem, praktické používání věcí, které děti obklopují
- Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání a úklidu

Očekávané výstupy: co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže

- Zachovávat správné držení těla
- Zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí. A chovat se tak, aby neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou a druhých

- Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, drobnými nástroji, sportovním náčiním, výtvarnými a pracovními pomůckami a materiály
- Zvládat jednoduchou sebeobsluhu a pracovní úkony

Rizika: co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele

- Nedostatečný respekt k individuálním potřebám dětí
- Omezování samostatnosti dítěte při pohybových činnostech, málo příležitostí k pracovním úkonům
- Nedostatečně připravené prostředí, nedostatečné vybavení náčiním a nářadím
- Omezování spontánních pohybových aktivit, nepravidelná, málo rozmanitá a jednostranná nabídka pohybových činností

Oblast DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

Dílčí vzdělávací cíle: co učitel u dítěte podporuje:

- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních
- Rozvoj tvořivosti
- Rozvoj kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- Rozvoj schopnosti sebeovládání

Vzdělávací nabídka: co učitel dítěti nabízí

- Společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinové konverzace
- Artikulační a orofaciální cvičení mluvidel, dechová cvičení
- Vyprávění prožitků (slyšeného, shlédnutého,..)
- Samostatný slovní projev na určité téma
- Opakování říkadel, básní, písní
- Prohlížení a „čtení“ knížek
- Spontánní hra, volné hry, experimenty, pokusy s materiálem a předměty
- Námětové hry a činnosti
- Činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- Estetické a tvůrčí aktivity-slovesné, výtvarné, literární
- Cvičení a projevování citů v sebekontrolě a v sebeovládání

Očekávané výstupy: co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže

- Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo a intonaci řeči
- Poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vést rozhovor
- Porozumět slyšenému
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech i ve slovních výpovědích k nim
- Prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí
- Zachycovat a vyjadřovat své prožitky-slovně, výtvarně, pomocí hudby, dramatiky a improvizací,...

Rizika: co ohrožuje úspěch záměrů učitele

- Málo příležitostí k samostatným řečovým projevům dítěte a slabá motivace k nim - Vytváření komunikativních zábran
- Nedostatek času a prostředků pro spontánní hru, k jejímu rozvinutí a dokončení
- Málo příležitostí a prostoru pro experimentaci a samostatnému řešení konkrétních situací
- Nedostatečné uznání, ocenění úsilí a úspěchu dítěte

Oblast DÍTĚ A TEN DRUHÝ

Dílčí vzdělávací cíle: co učitel u dítěte podporuje

- Rozvoj kooperativních dovedností
- Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými - Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem

Vzdělávací nabídka: co učitel dítěti nabízí

- Společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- Aktivity podporující sbližování dětí
- Hry a situace, kdy se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- Sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry
- Hry zaměřené na posilování kamarádkých vztahů, vzájemnou toleranci a spolupráci

Očekávané výstupy: co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže

- Spolupracovat s ostatními
- Bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování,...
- Chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc
- Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc

Rizika: co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele

- Nedostatečný respekt k vzájemným sympatiím dětí a malá podpora dětských přátelství
- Nedostatečná pozornost k tomu, jak dítě řeší své spory a konflikty s druhým dítětem
- Prostředí, které nabízí málo možností ke spolupráci a komunikaci s druhými
- Nedostatek pozitivních příkladů a vzorů prosociálního chování, málo vstřícné postoje dospělých k dítěti i k sobě navzájem

Oblast DÍTĚ A SPOLEČNOST

Dílčí vzdělávací cíle: co učitel u dítěte podporuje

- Vytvoření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte
- Rozvoj schopnosti projevat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a aktivně zvládat jeho změny
- Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- Rozvoj společenského i estetického vkusu

Vzdělávací nabídka: co učitel dítěti nabízí

- Návštěva zajímavých míst z okolí
- Práce s knihou
- Přípravy a realizace společných zábav a slavností
- Aktivity přibližující dítěti svět kultur, umění a umožňující poznat rozmanitost kultur
- Receptivní, slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti
- Aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku a mravní hodnoty

Očekávané výstupy:co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže

- Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i dětmi
- Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v MŠ
- Vnímát umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik
- Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální

Rizika: co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele

- Nedostatek estetických a etických podnětů a příležitostí k jejich kultivovanému prožívání a vyjádření
- Nedostatek příležitostí k rozvoji uměleckých dovedností dítěte a k vytváření jeho estetického vztahu k prostředí, kultuře a umění
- Příliš mnoho nefunkčních pravidel ve skupině, děti se nepodílejí na jejich vytváření a ne všechny je dodržují

Oblast DÍTĚ A SVĚT

Dílčí vzdělávací cíle: co učitel u dítěte podporuje

- Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu
- Poznávání jiných kultur
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí
- Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji i neustálých proměnách

Vzdělávací nabídka: co učitel dítěti nabízí

- Přirozené pozorování blízkého prostředí a života vněm, okolní přírody, kulturních i technických objektů-vycházky do okolí, výlety
- Aktivity zaměřené na získávání praktické orientace v obci
- Přirozené, zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování ročníkosti a změn v přírodě
- Práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- Využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými reáliemi o naší republice
- Ekologicky motivované herní aktivity
- Smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené na péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Očekávané výstupy:co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže

- Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
- Pomáhat pečovat o okolní prostředí (pořádek a čistota, nakládání a odpady, starání o rostliny,...)
- Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí
- Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí

Rizika: co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele

- Příliš racionální, hotový a uzavřený výklad světa
- Nedostatečné a nepřiměřené informace, nepravdivé či žádné odpovědi na otázky dětí
- Výběr a nabídka témat, která jsou pro dítě vzdálená, náročná a prakticky nevyužitelná
- Jednotvárná, málo rozmanitá nabídka činností (málo podnětné, neuspořádané prostředí a nadbytkem hraček a věcí)

